

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра загального та спеціалізованого фортепіано

"ПОГОДЖУЮ"

Гарант освітньо-професійної програми,
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

"ПОГОДЖУЮ"

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФОРТЕПІАНО»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Симфонічне диригування
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.8.16)
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Заліки (1,3,5), Екзамен (2,4,6)
Термін викладання	1-6 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Очна

Робоча програма навчальної дисципліни «Фортепіано» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

ГЕРЕГА Марія Михайлівна – завідувач кафедри загального та спеціалізованого фортепіано, заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор;

ЖМУРКЕВИЧ Зеновія Созонтівна – доцент кафедри загального та спеціалізованого фортепіано, кандидат мистецтвознавства;

ВАКУЛА Наталія Остапівна – доцент кафедри загального та спеціалізованого фортепіано, кандидат мистецтвознавства.

Робоча програма навчальної дисципліни «Фортепіано» затверджена на засіданні кафедри загального та спеціалізованого фортепіано ЛНМА імені М. В. Лисенка 15 червня 2021 р., протокол №10.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка висококваліфікованих і всесторонньо розвинутих музикантів, які володіють специфікою фортепіанної гри, необхідної для самостійної професійної роботи (педагогічна діяльність, сольне та ансамблеве виконавство тощо).

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям гри на фортепіано та професійному застосуванні набутих ними знань у майбутній педагогічній і виконавській діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 2	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність до розв'язання проблем.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність до критики та самокритики.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	

СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 4	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 5	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 8	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 9	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 10	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 11	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 13	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
СК 14	Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.
СК 15	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 16	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 17	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
РН 1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.
РН 2	Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
РН 3	Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.
РН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
РН 6	Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
РН 7	Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

PH 8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
PH 9	Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / та лекторській практичній діяльності.
PH 10	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
PH 11	Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
PH 12	Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.
PH 13	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
PH 14	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами															
	Екзамени	Заліки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс												
						Всього	у тому числі:			Семестри															
	Лекційні	Індивідуальні	практичні		Кількість тижнів в семестрі																				
					1	2	3	4	5	6	7	8													
	15	15	15		15	15	15	15	15	15															
Фортепіано	2,4,6	1,3,5		6	180	90		90	90																

Розподіл годин та кредитів за курсами та семестрами

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	лекційні	індивідуальні	практичні	
I		2	60	30		30		30
	1	1	30	15		15		15
	2	1	30	15		15		15
II		2	60	30		30		30
	3	1	30	15		15		15
	4	1	30	15		15		15
III		2	60	30		30		30
	5	1	30	15		15		15
	6	1	30	15		15		15

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студенти диригентського факультету, спеціалізація «симфонічне диригування», вивчають «Фортепіано» впродовж шести семестрів. Для вивчення якнайширшого кола творів композиторів різних епох і стилів розроблено планування семестрових програм, яке пов'язане з курсом вивчення історії музики.

Одним з пунктів програми є перекладення симфонічного твору – це частини симфонії, симфонічні твори (увертюри, сюїти, та інші), увертюри і сцени з опер. Студенти виконують їх на заліках або іспитах. У I семестрі студенти вивчають твори старовинних композиторів, II – поліфонію Й.-С. Баха, III – твори віденських класиків; IV – композиторів-романтиків, V – композиторів XIX – початку XX ст., VI семестрі – переважають твори сучасних композиторів. Особлива увага приділяється вивченню творів українських композиторів різних епох.

Студенти виконують чотириручні переклади для фортепіано симфонічних творів композиторів різних епох. Виконання I частини симфонії (Allegro) може зараховуватися як велика форма на заліку або іспиті.

Студенти-симфоністи також вивчають акомпанементи за таким планом: I курс – хор (з опер, кантат чи ораторій), вокал; II курс – духові інструменти, вокал; III курс – струнні інструменти.

На заліках та іспитах один твір виконується напам'ять, решта – з нот.

У кожній програмі передбачається не менше одного твору українського композитора.

Для студентів, які мають слабку підготовку гри на фортепіано, викладачі самостійно вносять корективи у програми, зберігаючи при цьому кількість творів та їх жанрову палітру.

№	№ Теми	Тема	Кількість Годин
1 семестр			
Змістовий модуль 1. Твори старовинних композиторів та віденських класиків.			
1	Тема 1	Велика форма творів старовинних композиторів (робота в класі).	5
2	Тема 2	Перекладення симфонічного твору віденських класиків.	5
3	Тема 3	П'єса українського композитора.	3
4	Тема 4	Акомпанемент до хорового твору .	2

Разом			15
2 семестр			
Змістовий модуль 2. Твори композиторів-класиків. Акомпанемент до вокальних творів.			
5	Тема 1	Поліфонія – Бах Й.-С.: партити, французькі та англійські сюїти (окремі частини).	5
6	Тема 2	Велика форма композитора-класика (II ч.)	5
7	Тема 3	Перекладення симфонічного твору віденських класиків.	3
8	Тема 4	Акомпанемент до вокального твору.	2
Разом			15

3 семестр			
Змістовий модуль 1. Перекладення симфонічного твору. Акомпанемент – духові інструменти.			
9	Тема 1	Велика форма – композитора-класика (робота в класі).	5
10	Тема 2	Перекладення симфонічного твору композитора-класика.	5
11	Тема 3	П'єса українського композитора	3
12	Тема 4	Акомпанемент для духових інструментів.	2
Разом			15
4 семестр			
Змістовий модуль 2. Твори композиторів-романтиків.			
13	Тема 1	Поліфонія – Бах Й.-С., партити, французькі та англійські сюїти (окремі частини).	5
14	Тема 2	Велика форма композиторів-романтиків.	5
15	Тема 3	Перекладення симфонічного твору композиторів-романтиків.	3
16	Тема 4	Акомпанемент для вокального твору.	2
Разом			15

5 семестр			
Змістовий модуль 1. Твори композиторів XIX – початку XX ст. Акомпанемент для струнних інструментів.			
17	Тема 1	Велика форма композиторів XIX – початку XX ст. (робота в класі).	5
18	Тема 2	Перекладення симфонічного твору композиторів XIX – XX ст.	5
19	Тема 3	П'єса західноукраїнського композитора.	3
20	Тема 4	Акомпанемент для струнних інструментів.	2
Разом			15
6 семестр			
Змістовий модуль 6. Твори українських та зарубіжних композиторів XIX – XX ст.			
21	Тема 1	Поліфонія композиторів XIX – початку XX ст.	5
22	Тема 2	Велика форма композиторів XIX – початку XX ст.	5
23	Тема 3	Перекладення симфонічного твору композиторів XX – XXI ст.	3
24	Тема 4	Акомпанемент для струнних інструментів.	2
Разом			15
Всього			90

Самостійна робота

1 семестр			
Змістовий модуль 1. Твори старовинних композиторів та віденських класиків.			
1	Тема 1-4	Ознайомлення з музичною творчістю композиторів. Представники, стилістика.	9
		Поточний контроль	1
2	Підготовка до підсумкового контролю		5
Разом			15
2 семестр			

Змістовий модуль 2. Твори композиторів-класиків. Акомпанемент до вокальних творів.			
3	Тема 1-4	Ознайомлення з музичною творчістю композиторів. Представники, стилістика.	9
		Поточний контроль	1
4	Підготовка до підсумкового контролю		5
Разом			15
3 семестр			
Змістовий модуль 3. . Перекладення симфонічного твору. Акомпанемент – духові інструменти.			
5	Тема 1-4	Ознайомлення з музичною творчістю композиторів. Представники, стилістика.	9
		Поточний контроль	1
6	Підготовка до підсумкового контролю		5
Разом			15
4 семестр			
Змістовий модуль 4. Твори композиторів-романтиків..			
7	Тема 1-4	Ознайомлення з музичною творчістю композиторів. Представники, стилістика.	9
		Поточний контроль	1
8	Підготовка до підсумкового контролю		5
Разом			15
5 семестр			
Змістовий модуль 1. Твори композиторів XIX – початку XX ст. Акомпанемент для струнних інструментів.			
1	Тема 1-4	Ознайомлення з музичною творчістю композиторів. Представники, стилістика.	9
		Поточний контроль	1
2	Підготовка до підсумкового контролю		5
Разом			15
6 семестр			
Змістовий модуль 2. Твори українських та зарубіжних композиторів XIX – XX ст.			
..			

3	Тема 1-4	Ознайомлення з музичною творчістю композиторів. Представники, стилістика.	9
		Поточний контроль	1
4		Підготовка до підсумкового контролю	5
Разом			15
всього			90

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу.

Базове поняття критерію оцінки – рівень музично-інтерпретаційного відтворення. Оцінювання залежить від якості виконання студентом іспитової та залікової програм, ступеня засвоєння навичок гри на фортепіано, творчого росту студента упродовж кожного семестру.

Для контролю за навчальною роботою студентів застосовуються критерії оцінювання знань на заліках та іспитах, такі як «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

ОЦІНКА «ВІДМІННО» А (90-100 балів)

Твори, які виносяться на іспит або залік відповідають програмним вимогам семестру. Текст виконуваних творів відповідає авторському. Виконання програми характеризується емоційністю, цілісністю, розумінням стилю, технічною досконалістю. Студент повинен продемонструвати добре володіння ритмом, артикуляцією, штрихом, вірну педалізацію, проявити достатню естрадну витримку.

ОЦІНКА «ДОБРЕ» В (82-89 балів), С (74-81 бал)

Виконувана програма відповідає програмним вимогам семестру. В процесі виконання студент може припуститись незначних текстових або технічних помилок. Виконання позначається дещо неточною педалізацією, несуттєвим браком естрадної витримки. При цьому окремі помилки не впливають на загальне позитивне сприйняття комісією програми загалом.

ОЦІНКА «ЗАДОВІЛЬНО» D (64-73 бали), E (60-63 бали)

Частина програми не відповідає програмним вимогам семестру. Виконання творів відзначається текстовою неохайністю, невиразністю, відсутністю емоційного наповнення, невірною педалізацією, відсутністю розуміння стилю. Темп виконуваних творів суттєво відрізняється від зазначеного. Вся програма виконується з нот. Студент недостатньо володіє текстом.

ОЦІНКА «НЕЗАДОВІЛЬНО» FХ (35-59 балів) – не зараховано з можливістю повторного складання

Переважає більшість виконуваних творів не відповідає програмним вимогам семестру. Студент дуже слабо володіє текстом. Виконання відзначається відсутністю педалізації, агогіки, відчуття ритму, естрадної витримки та емоційної наповненості. Вся програма виконується з нот. Допущені в процесі виконання помилки спотворюють авторський задум, суттєво перешкоджають загальному сприйняттю виконання.

ОЦІНКА «НЕЗАДОВІЛЬНО» F (0-34 бали) – не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Твори не відповідають програмним вимогам семестру. Студент не володіє текстом. Допущені в процесі виконання помилки спотворюють авторський задум, не дають можливості для загального сприйняття творів

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Методичне забезпечення

1. Герєга М. Пріоритети кафедри загального та спеціалізованого фортепіано в процесі навчання музиканта-професіонала // Наукові записки Тернопільського педагогічного університету. – №1(8). – Тернопіль, 2002. – С. 64-67.
2. Жмуркевич З. С. Виконавські особливості фортепіанних творів для домашнього музикування з нотних колекцій Львова ХІХ ст. – Методична розробка. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2010. – 36 с.
3. Загальне та спеціалізоване фортепіано у мистецькому просторі України / Зб. статей. Серія: Виконавське мистецтво. – ЛНМА ім. М. В. Лисенка; [редкол.: І. Пилатюк (голов. ред.) та ін.]. – Львів: Сполум, 2012. – 376 с. – (Наукові збірки ЛНМА ім. М. В. Лисенка, вип. 27).
4. Йовенко З. Н. Общее фортепиано: вопросы методики. – Київ: Муз. Україна, 1989. – 99 с.: нот.
5. Значення загального та спеціалізованого фортепіано у формуванні особистості музиканта-професіонала: Тези наук.-практ. конференції, 23 листопада 2011 р. / Упор. О. Є. Гнатишин. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2011. – 84 с.

6. Кафедра загального та спеціалізованого фортепіано: досягнення, пошуки, проблеми: Тези наук.-практ. семінару, 3 грудня 2008 р. / Упор. З. С. Жмуркевич. – Львів: НТШ у Львові, 2009 р. – 66 с.
7. Камерно-інструментальна музика у класі загального та спеціалізованого фортепіано: педагогічно-виконавський аспект: Тези наук.-практ. семінару, 17 березня 2010 р. / Упор. З. С. Жмуркевич. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2010 р. – 56 с.
8. Методичні рекомендації для самостійної роботи над фортепіанними творами великої форми для студентів вокального факультету (Помірко С. О.).
9. Оперні арії європейських композиторів у перекладенні для 4 рук: збірник нот з методичними поясненнями, адаптований для студентів вокального факультету / Упор. Помірко С. О. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2011. – 49 с.
10. Оперні арії українських композиторів у перекладенні для 4 рук: збірник нот з методичними поясненнями, адаптований для студентів вокального факультету / Упор. Помірко С. О. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2012. – 53 с.
11. Особливості диференційованого підходу до навчального процесу на кафедрі загального та спеціалізованого фортепіано: Тези семінару-практикуму, 29 листопада 2012 р. / Упор. О. Є. Гнатишин. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2012. – 60 с.
12. Програми для музичних вузів з творів українських композиторів. Спеціальність «Сольний спів». Київ, 1994. Упор. Помірко – Кочмарчук; видано Міністерством культури України, Республіканський методичний кабінет навчальних закладів мистецтва і культури.
13. Робота над поліфонічними творами в класі загального фортепіано. Методичні рекомендації для студентів підготовчого відділу вокального факультету. Упор. Кочмарчук Л. М.
14. Словник іноземних музичних термінів та виразів. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I–IV рівнів акредитації / Ред.-упоряд. Павленко В. В. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 384 с.
15. Фортепіанний супровід до вправ для розспівування голосу. (10 наявних збірників у бібліотеці) / Упор. Помірко С. О. – Львів: ЛДМА ім. М. В. Лисенка, 2001. – 104 с.
16. Чекас Лідія. Огляд діяльності кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Львівської державної музичної академії ім. М. В. Лисенка. – Наук.-попул. видання. – Львів: Вид-во ЛДМА ім. М. В. Лисенка, 2004. – 119 с.
17. Загальне та спеціалізоване фортепіано у мистецькому просторі України.: зб. Статей.- ЛНМА ім. М. В. Лисенка; упоряд. З. Жмуркевич, М. Герєга. – Львів: СПОЛОМ, 2012. 276 с. – (Наукові збірки ЛНМА ім. М. В. Лисенка; вип. 27; серія: Виконавське мистецтво).

18. «Камерно – інструментальний ансамбль: традиції та сучасний вимір»: Тези міжнародної науково – практичної конференції, 9 грудня 2016 р./ Упор. Ніна Дика. – Львів: ЛНМА ім.. М. В. Лисенка, 2016. – 128 с.
19. «Курс загального та спеціалізованого фортепіано як один із базових компонентів навчального процесу в музичних освітніх закладах України»: Тези регіональної науково-методичної конференції, 20 лютого 2018р./ Упор. О Є Гнатишин. _ Львів: ЛНМА ім.. М. В. Лисенка, 2018. – 60с.
20. «Вектори розвитку загального та спеціалізованого фортепіано у форматі вищої музичної освіти України»: збірник статей . Львів, 2019. 236 с.
21. Регіональна науково-практична конференція «Загальне та спеціалізоване фортепіано: концертно- виконавський та дидактичний аспекти»: Тези, 19 лютого 2019р. / Упор. Жмуркевич З.С., Посікіра –Омельчук Н.М. – Львів: ЛНМА ім.. М. В. Лисенка, 2019. – 86с.
1. 22. Загальне та спеціалізоване фортепіано: сьогодення та перспективи розвитку: тези Міжнародної науково-творчої конференції, 11 березня 2020 р. Наук.ред.-упоряд. З. Жмуркевич. Львів: ЛНМА імені М.В. Лисенка, 2020. 192с

2. Список рекомендованих творів

Базова

Перекладення симфонічних творів

- Аркас М. Опера «Катерина»
Березовський М. Опера «Демофонт» (окремі твори)
Берліоз Г. Фантастична симфонія
Бетховен Л. Симфонії, увертюри, опера «Фіделіо»
Бізе Ж. Музика до драми А.Доде «Арлезіанка», опера «Кармен»
Бородін А. Симфонії
Бортнянський Д. Опера «Син-суперник», «Алкід»
Брамс Й. Симфонії
Брукнер А. Симфонії
Вагнер Р. Опера «Тангейзер» – увертюра і марш, опера «Майстерзінгери»
– увертюра
Вебер К.М. Увертюри
Верді Дж. Опер
Гайдн Й. Симфонії, ораторія «Пори року»
Глазунов О. Симфонії
Глюк Х. Опера «Орфей»
Гріг Е. Сюїта «Пер Гюнт»
Гулак-Артемівський С. Опера «Запорожець за Дунаєм»
Кирейко В. Опера «У неділю рано»

Колачевський М. Українська симфонія
Лисенко М. Опера «Тарас Бульба», «Енеїда», «Утоплена»; Кантати
«Б'ють пороги, «Радуйся ниво неполітає»
Ліст Ф. Симфонічні поеми
Малер Г. Симфонії №1, 4
Мейтус Ю. Опера «Украдене щастя»
Мендельсон Ф. Симфонії
Моцарт В. Симфонії, опера «Весілля Фігаро», «Дон Жуан»
Прокоф'єв С. Класична симфонія, симфонії
Рахманінов С. Симфонії, опера «Алеко»
Ревуцький Л. Симфонія №2
Россіні Д. Увертюри
Стеценко К. Моноопера «Іфігенія в Тавриді»
Сібеліус Я. Симфонії
Скрябін О. Симфонії
Франк Ц. Симфонії
Чайковський П. Опері «Пікова дама», «Євгеній Онєгін»
Шостакович Д. Симфонії
Штраус Р. Симфонії
Шуберт Ф. Симфонії
Шуман Р. Симфонії

Допоміжна
Нотні збірники
Поліфонія

1. Бах Й. С. Маленькі прелюдії та фуги / упор. Н. Кувшинніков – М., 1981.
2. Бах. Інвенції та симфонії /ред. Ройзман М., 1975.
3. Бах-Кабалевський. 8 маленьких прелюдій та фуг для органу.
4. Бах. Нотний зошит А. М. Бах. М., 1981 р.
5. Бах. Французькі сюїти.
6. Бах В. Ф. Фуга, із зб. «Сини Й. С. Баха – Вибрані п'єси», упор. Лукомський. – Л., М., 1962.
7. Бах Й.С. Збірник «Вибрані твори для фортепіано» вип. 1. – Ред. Ройзмана. – М., 1960.
8. Гендель Г. Фугетти. – Польське музичне видавництво, 1968.
9. Гендель Г. Сюїти.
10. Кабалевський Д. Прелюдії та фуги
11. Збірник «Поліфонічні п'єси»,
12. «Поліфонічні п'єси», вип. 2 /ред. М. Соколов, - М., 1969.
13. «Поліфонічні п'єси для фортепіано» вип. 4 /ред. М. Соколов, 1974.
14. «Поліфонічні п'єси» /ред. П. Лобанов, - М., 1971 /
15. Збірник поліфонічних п'єс для фортепіано, чч. I-III ред. Ляховицька, - М., 1986.
16. Чюрльоніс М. Твори для фортепіано – Вільнюс, 1957.

17. Щедрін Р. Поліфонічний зошит,- М., 1974.
18. Збірник «Поліфонічні п'єси для фортепіано на основі народних пісень за обробками українських класиків» /ред.Беркович І., М. 1962.
19. Поліфонічні твори українських радянських композиторів. Зошит І. – К., 1979.
20. Поліфонічні твори українських радянських композиторів. Зошит 2, – К., 1981.
21. Поліфонічні п'єси для фортепіано, К., 1986.
22. Твори українських композиторів., Вип.7, -К., 1984.
23. Фортепіанні твори українських композиторів для дітей. Вип., 3 - К., 1981.
24. Фортепіанні п'єси українських композиторів для дітей. Вип. 4 – К., 1984.
25. Щуровський Ю. – Вибрані твори для фортепіано.- К., 1987.
26. Щуровський Ю. – 10 маленьких прелюдій та фуг.,- К., 1971.

Твори великої форми

1. Бетховен
2. Бетховен Л. Шість легких сонат, – М., 1965.
3. Бетховен Л. Варіації на Швейцарську тему Фа-мажор.
4. Бетховен Л. Сонати.
5. Бенда І. Соната ля-мінор.
6. Вебер К. М. Сонатина до-мажор.
7. Моцарт В. Шість сонатин для фортепіано. – М., 1962.
8. Моцарт В. Сонати.
9. Моцарт В. Концерти.
10. Гайдн Й. Сонати.
11. Дуссен Я. Сонати для фортепіано. – М.,1960.
12. Скарлатті Д. Сонати – М.,1961.
13. Чімароза Д. Сонати.
14. Кумец Ф. Сонатини.
15. Клементі М. Шість сонатин для фортепіано. – М., 1969.
16. Кабалевський Д. Легкі варіації- М., 1953.
17. Збірники Сонатини і варіації. – Вип. 1. – ред. А. Бакулов. – М.,1969.
18. Сонатини і варіації для фортепіано. – Вип. 2. – ред. Бакулов. – М., 1969.
19. Сонатини і варіації. – Вип. 1. – ред. А. Самонов. – М., 1974.
20. Сонатини і варіації. – ред. Ю. Курганов. – Л.-М., 1975.
21. Сонатини і варіації. – Вип. 2. – ред. Л. Григорян. – М., 1980.
22. Сонати для фортепіано – ред. Н. Кувшанкінов – М., 1960.
23. Сонати, сонатини, радіо і варіації. – ред. С. Ляховицька Л., 1965.
24. Сонати і концерти старовинних композиторів. – ред. Н. Кувшинніков – М., 1960.

25. Вибрані твори старовинних композиторів 17-18 ст. – ред. Н. Кувшинніков – М., 1956.
26. Боршнянський Сонати. – Л., 1989.
27. Беркович І. Концерт тв. 44. – К., 1963.
28. Варіації українських радянських композиторів. – К., 1973.
29. Легкі сонатини для фортепіано. – ред. Хурдєєва Ю. – К., 1981.
30. Легкі сонатини українських композиторів для фортепіано. – К., 1985.
31. Сонатини українських композиторів для фортепіано. – К., 1987.
32. Сонати українських радянських композиторів. – Вип.2. – К., 1990.
33. Твори українських композиторів. – Вип. 4. – К., 1977.
34. Щуровський Ю. Варіації для фортепіано. – К., 1981.
35. Вибрані твори для фортепіано. – К., 1987.

П'єси

1. Барток Б. Вибрані дитячі п'єси. – ред. М. Соколов – М., 1958.
2. Бетховен Л. Сім народних танців для фортепіано. – М., 1959.
3. Беркович І. Тв. 20. 12 п'єс для фортепіано на теми народних мелодій. – Київ, 1954.
4. Беркович І. 10 ліричних п'єс для фортепіано. – Київ, 1955.
5. Глієр Р. Тв. 43. 8 легких п'єс.
6. Гріг О. Ліричні п'єси для фортепіано. – ред. Белов. – М., 1959.
7. Жербін М. Альбом: 15 п'єс для фортепіано. – Київ, 1956 .
8. Жилінський А. П'єси для фортепіано.
9. Вибрані п'єси для фортепіано. – ред. Л. Луконський. – М., 1962.
10. Кабалевський Вибрані п'єси. – М., 1955.
11. Кажлаєв М. Шість прелюдій. – М., 1968.
12. Косенко В. Тв. 15. 24 дитячі п'єси. – М., 1959.
13. Любарський М. Збірник легких п'єс на теми українських народних пісень – М., 1949.
14. Мак-Доуел Е. П'єси для фортепіано. – М., 1968.
15. Мендельсон Ф. Пісні без слів. – М., 1975.
16. Прокоф'єв С. 12 легких п'єс для фортепіано. – М., 1964.
17. П'єси італійських композиторів 17-18 ст. – ред. І. Окраїнець. – М., 1968.
18. П'єси для фортепіано. – ред. Т. Колос. – М., 1973.
19. П'єси для фортепіано. – ред. А. Бакулов. – М., 1976.
20. П'єси для фортепіано. Вип. 9. – ред. Л. Худолей. – М., 1979.
21. П'єси сучасних зарубіжних композиторів для фортепіано. – ред. Віткінд – М., 1975.
22. Скрябін А. Тв. 11. 24 прелюдії. – М., 1971.
22. Вибрані фортепіанні твори. – Л., 1977.
23. Вибрані фортепіанні твори. – Л., 1977.
24. Фортепіанна мініатюра.

25. Хачатурян А. Дитячий альбом для фортепіано. – М., 1958.
26. Шопен Ф. Тв. 28 Прелюдії.
27. Шостакович Д. Альбом фортепіанних п'єс. – М., 1959.
28. Шуман Р. Тв.124 Листки з альбому.
29. Граємо джаз. Твори українських радянських композиторів для фортепіано. – К., 1990.
30. Твори молодих композиторів України. – К., 1973.
31. Твори українських композиторів для фортепіано. Вип. I. – К., 1973.
32. Твори українських композиторів для фортепіано. Вип. 2. – К., 1974.
33. Твори українських композиторів для фортепіано. Вип. 4. – К., 1977.
34. Твори українських композиторів для фортепіано. Вип.6.- К., 1982.
35. Твори українських композиторів для фортепіано. Вип.7. – К., 1984.
36. Українська фортепіанна музика ХІХ ст. – К., 1973.
37. Українська фортепіанна музика. – ред. Коцінський, Завадський. – М., К., 1973.
38. Українська радянська фортепіанна музика. Том I, ч. I. – К.,1974.
39. Українська радянська фортепіанна музика – Том I.ч.2 – К,1975.
40. Українська фортепіанна музика. – упор. Вороткевич І., Рубець О. – К., 1981.
41. Українська радянська фортепіанна музика. – Том 2,ч. 2. – К., 1981.

Збірники акомпанементів

1. Аляб'єв А. Романси. – Упор. Б. Доброхотов. – М., 1966.
2. Арії, романси і пісні з репертуару Нежданової. – Упор. Б. Абрамович. – М., 1973.
3. Арії, романси і пісні з репертуару Шаляпіна. – Ред. І. Назаренко. – М., 1972.
4. Арії, романси і пісні з репертуару Джільї. – Ред. І. Назаренко. – М., 1970.
5. Арії італійських композиторів. – Упор. М. Кільчевська. – М., 1966.
3. Бетховен Л. Пісні. – Зошит 3. – М., 1970.
4. Варламов А. Романси і пісні. – Т.4. – М., 1976.
5. Вебер К. Вибрані пісні. – М.,1937.
6. Вокальні твори італійських композиторів 17-18 ст. – Вип 1. – ред. А. Єрохін. – М., .1961.
10. Гершвін Д. Вибрані вокальні твори. – Упор. Г. Шнерсон. – М., 1956.
11. Глінка М. Вибрані романси і пісні, 3 видання. – М., 1957.
12. Гріг Е. Романси і пісні. – Зошит 1,2. – Ред. Орендмежер. – М., 1966.
13. Даргомижський А. Романси і пісні. – Зошит 1, 2. – 1970-1971.
14. Вибрані арії італійських композиторів. – Упор. А. Кільчевська. – М., 1966.
15. Майборода Г. Вибрані романси. – Київ., 1960.
16. Моцарт В. Пісні. – Упор. К. Саква,, А. Єрохін. – М., 1981.

17. Народні пісні зарубіжних країн. – Упор. Н. Баратова. – М., 1970.
18. Персел Г. Вокальні твори. – Упор. А. Єрохін. – М., 1980.
19. Романси композиторів України. – Ред. М. Заволішкіна. – М., 1970.
20. Старовинні російські романси. – Упор. А. Мезенцева. – М., 1969.
21. Шуберт Ф. Вокальний цикл «Зимовий шлях». – М., 1973.
22. Вибрані пісні. – Упор. М. Мірзоєва. – М., 1961.
23. Вокальний цикл «Прекрасна мельничиха». – М., 1972.
24. Вокальний цикл «Мірти». – М., 1960.
25. Вокальний цикл «Любов поета». – М., 1959.
26. Білаш О. Пісні. – К.: Муз.Україна, 1987.
27. Данькевич К. Вокальні твори. Пісні, романси, хори. – К., 1975.
28. Дремлюга М. Пісні кохання, роздуми, цикл романсів для голосу в супроводі фортепіано на слова Омара Хаями. – К., 1957.
29. Пісні – К., 1974.
30. Жербін М. Вибрані романси. – К., 1962.
31. Івасюк В. Моя пісня. – К., 1988.
32. Козак С. Пісні. – К., 1978.
33. Колодуб Ж. Романси для голосу в супроводі фортепіано. – К., 1966.
34. Колодуб Ж. Вокальні твори. – К., 1980.
35. Кос-Анатольський Вибрані романси та пісні. – К., 1964.
36. Косенко В. Романси і пісні. Збірник творів. – Том 3. – К., 1971.
37. Красотов О. Пісні. – К., 1981.
38. Людкевич С. Солоспів. – К., 1969.
39. Лятошинський Б. Вибрані обробки народних пісень. – К., 1961.
40. Мейтус Ю. Вибрані романси. – К., 1982.
41. Українські народні пісні в обробці Людкевича С. – К., 1980.
42. Український класичний романс. – К., 1983.
43. Шамо І. Крилата пісня. – К., 1985.
44. Фортепіанний супровід до вправ для розспівування голосу. – Упор. Помірко С. – Л., 2001.

10. Інформаційні ресурси

1. irbis-nbuv.gov.ua
2. <http://www.google.com.ua/search?client=opera>
3. orthodoxy.org.ua
4. www.aspirantura.org.ua/atestacionniy_vestnik_text/u_111_47.html
5. tmu.tvercult.ru ›
6. www.metodcabinet.ru/projects/20/837/
7. ppolitovec.ru/fortepiano/obshchee-fortepia..
8. www.conservatory.ru/node/100
9. www.uralmuscollege.ru/general-piano
10. www.conservatoire.kz/index.php?id=928
11. conservatory.lviv.ua/.../kafedra-zagalnogo-ta-specializovanogo-forte

12.odma.edu.ua/structure/faculties/piano_theoretical...and.../ruzova